

KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE						
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH						
Kierunek studiów:		Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna				
Poziom studiów:		jednolite studia magisterskie				
Profil studiów:		praktyczny				
Forma studiów:		stacjonarne				
Nazwa modułu:		Kultura języka				
Rodzaj modułu:		obowiązkowy				
Język wykładowy:		język polski				
Rok studiów:	III	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:				
Semestr:	6	Wykład	Ćwiczenia	Warsztaty	Seminarium	Praktyka zawodowa
Liczba punktów ECTS:	3	-	-	30	-	-
Forma zaliczenia:		Zaliczenie na ocenę.				
Wymagania wstępne:		Zasób wiedzy i umiejętności wyniesionych z niższych poziomów edukacji.				
II. CELE KSZTAŁCENIA						
Cele kształcenia:						
Cel 1: Przystwojenie podstawowych pojęć z zakresu kultury języka. Cel 2: Wypracowanie umiejętności rozpoznawania błędów i ich klasyfikacji.						
III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW						
Efekt	Student, który zaliczył moduł w zakresie:			Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji	
wiedzy:						
W01	zna i rozumie pojęcie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej			I. W1.	pisemny tekst wiedzy, udział w dyskusji, opracowanie wybranego zagadnienia oraz jego analiza	
W02	zna zasady etyki słowa i etykiety korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia poprawności i sprawności językowej.			I.W3. I.W4	udział w dyskusji, opracowanie wybranego zagadnienia oraz jego analiza	
umiejętności:						
U01	potrafi sprawnie komunikować się			I.UI.	wykonywanie ćwiczeń praktycznych, ocena zadań na warsztatach	
U02	potrafi poprawnie używać języka polskiego			I.U2.	aktywność podczas zajęć, ocena zadań na warsztatach	
kompetencji społecznych:						

K01	ma świadomość potrzeby dbałości o kulturę wypowiedzi	I.K1.	obserwacja postaw studenta
IV. TREŚCI PROGRAMOWE			
Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)			
Warsztaty:			
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin	
WT1	Komunikacja werbalna i niewerbalna. Kultura języka – rozumienie terminu, składniki kultury języka: poprawność językowa, sprawność językowa, etyka słowa, estetyka słowa. Podstawowe pojęcia kultury języka: system języka, uzus językowy, poziomy i typy normy współczesnej polszczyzny: norma wzorcowa i norma użytkowa, warianty w normie i ich typy, innowacje językowe a błędy językowe.	2	
WT2	Słowniki współczesnego języka polskiego: tradycyjne i internetowe. Zasoby internetowe: poradnie językowe, poradnictwo językowe.	2	
WT3	Poprawność językowa. Błędy wewnętrzno-językowe – systemowe: wymowy, fleksyjne, składniowe, słownikowe, frazeologiczne. Wybrane błędy fonetyczne: niepoprawna wymowa i akcentowanie, formacje niezgodne z polskimi modelami słowotwórczymi. Ćwiczenia poprawnościowe.	2	
WT4	Błędy fleksyjne: wybór niewłaściwej postaci wyrazu, niewłaściwej końcówki fleksyjnej, wzorca odmiany, nieodmienianie wyrazu, wyrazy obce, odmiana nazw własnych - nazwisk i nazw miejscowości. Ćwiczenia poprawnościowe.	2	
WT5	Błędy składniowe: w zakresie związku rzędu, w używaniu przyimków, w szyku wyrazów, w posługiwaniu się imiesłowowym równoważnikiem zdania, zapożyczenia składniowe. Ćwiczenia poprawnościowe.	2	
WT6	Błędy słownikowe: używanie wyrazów w niewłaściwym znaczeniu, naruszanie łączliwości wyrazów, nadużywanie wyrazów modnych – snobizm w języku, redundantne połączenia wyrazowe: pleonazmy i tautologie. Ćwiczenia poprawnościowe.	2	
WT7	Błędy słownikowe i frazeologiczne: zmiana formy frazeologizmu, błędy znaczeniowe. Ćwiczenia poprawnościowe.	2	
WT8	Błędy zewnętrzno-językowe: ortograficzne - wybrane problemy, np. wielka i mała litera, pisownia skrótów; interpunkcyjne - znaki przestankowe. Ćwiczenia poprawnościowe.	2	
WT9	Problematyka stylu: język polskiej wspólnoty komunikacyjnej. Odmiany oficjalne i nieoficjalne. Zróżnicowanie stylistyczne współczesnej polszczyzny ogólnej, gatunki wypowiedzi. Ćwiczenia w rozpoznawaniu cech stylowych i gatunkowych. Styl potoczny jako centrum systemu odmian językowych i stylów. Presja stylu potocznego. Ćwiczenia w rozpoznawaniu elementów potocznych w tekstach.	2	
WT10	Sprawność językowa. Środki stylistyczne w tekstach użytkowych – figury stylistyczne: animizacja, personifikacja, metonimia, synekdocha, peryfraz, epitet, eufemizm, hiperbola, porównanie itd. (ćwiczenia stylistyczne).	2	
WT11	Współczesne tendencje rozwojowe w słownictwie: internacjonalizacja, przyrost leksyki, nobilitacja słownictwa potocznego, przemieszanie leksykalno-stylistyczne (zmiany w zakresie kategorii stosowności)); przemieszanie stylowe jako przyczyna błędów stylistycznych i zaniku stylistycznej spójności tekstu, naruszenie zasad jasności tekstu.	2	
WT12	Tekst a gatunek, gatunek a styl; kompozycja wypowiedzi językowej (tekstu), spójność wypowiedzi: strukturalna, semantyczna, pragmatyczna; metatekst. Ćwiczenia w redagowaniu wybranych gatunków tekstu, ćwiczenia w nabywaniu sprawności w budowie tekstu. Unikanie błędów znaczeniowych, składniowych, logicznych.	2	
WT13	Etyka słowa jako jeden z warunków fortunności aktu mowy (etyka kontaktu językowego): ironia, szyderstwo, wulgarność, manipulacja językowa, tabu językowe.	2	
WT14	Estetyka słowa: brutalizacja języka publicznego – wulgaryzmy w języku, grzeczność językowa. Etykieta korespondencji tradycyjnej i elektronicznej.	2	
WT15	Rola Rady Języka Polskiego przy Polskiej Akademii Nauk w prowadzeniu działalności kulturalnojęzykowej - Ustawa o języku polskim.	2	
V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE			
1. Metody kształcenia: podawcze, ćwiczenia praktyczne poprawnościowe, praca ze słownikami, pisanie wybranych gatunków wypowiedzi. 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: teksty źródłowe, słowniki, Internet, karty pracy, rzutniki multimedialny.			
VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU			

Forma zaliczenia modułu. Kryteria oceny formującej:

1. Pisemny test wiedzy – kryteria oceny:

- 51% - 60% - ocena dostateczna,
- 61% - 70% - ocena dostateczna plus,
- 71% - 80% - ocena dobra,
- 81% - 90% - ocena dobra plus,
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra.

2. Opracowanie wybranego zagadnienia - kryteria oceny:

- **3,0 - 3,5** – opracowanie wybranego zagadnienia, znajomość literatury źródłowej,
- **4,0 - 4,5** – opracowanie wybranego zagadnienia, znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych,
- **5,0** – opracowanie wybranego zagadnienia, znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania.

3. Obserwacja i ocena postaw studenta wynikających z:

- realizacji zadań przygotowanych w ramach zajęć
- zaangażowania w pracę grupy,
- zachowań i aktywności w trakcie zajęć
- prowadzenia merytorycznej dyskusji,
- potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Kryteria oceny podsumowującej:

- średnia ocen formujących.

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	30
Udział w warsztatach	30
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	45
Przygotowanie do zajęć	16
Opracowanie wybranego zagadnienia	15
Przygotowanie do zaliczeniowego, pisemnego testu wiedzy i umiejętności	14
Łączna liczba godzin	75
Punkty ECTS za moduł	3

VIII. ZALECANA LITERATURA**Literatura podstawowa:**

1. Bartmiński J., (1993,2001), *Styl potoczny* [w:] *Współczesny język polski*, (1993, 2001), J. Bartmiński (red.), Wrocław. Lublin.
2. Bralczyk J., (2007), *O języku propagandy i polityki*, Warszawa.
3. Dobrzyńska T., (1993, 2001), *Tekst - całościowy komunikat.*, 287. *Mechanizmy spójności tekstu* [w:] *Współczesny język polski*, J. Bartmiński (red.), Wrocław. Lublin.
4. *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, (2004), K. Kłosińska (red.), Warszawa.
5. *Nowe formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, (2014), K. Kłosińska (red.), Warszawa.
6. Jadacka H., (2006), *Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia*. Warszawa, PWN.
7. Karpowicz T., (2009), *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*. Warszawa, PWN.
8. Markowski A., (2005), *Kultura Języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*. Warszawa, PWN.
9. Zdunkiewicz-Jedynak D., (2010), *Ćwiczenia ze stylistyki*, PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

1. Kowalikowa J., (2000), *Wulgaryzmy we współczesnej polszczyźnie* [w:] G. Szpila (red.), *Język trzeciego tysiąclecia*. Kraków.
2. *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, red. E. Bańkowska i inni, Warszawa 2000.
3. Przybylska R., (2003), *Wstęp do nauki o języku polskim. Podręcznik dla szkół wyższych*. Kraków.
4. *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, (2003), E. Bańkowska, A. Mikołajczuk (red.), Warszawa.
5. Wierzbicka A. Wierzbicki P. (1970), *Praktyczna stylistyka*. Warszawa.
6. Puzyrnik J., (1997), *Słowo – wartość - kultura*. Lublin.